

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

§. I. De Episcopo proprio ratione originis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

possint ab alio, quàm Ordinario loci, in quo situm est eorum Monasterium, in quo degunt, ordinari? R. negativè ex c. cum nullus. 4. h. t. in 6. Excipe, nisi accedat illius Ordinarij loci licentia, & proprij Superioris consensus; vel habeant Privilegium Papæ, ut cum licentia suorum Superiorum ordinari possint à quocunque Episcopo, Catholico, quale habet nostra Societas ex constitut. Gregor. XIII. incip. Pium, & utile; quæ responsio negativa procedit etiam de Novitijs apud tales Religiosos, ut communiter docent Commentatores in cit. c. nullus. Quod sic habet: Nullus Episcopus, vel quivis alius infanti (nisi forte religionem intraret) seu illiterato, sed nec absq. sui Superioris licentia, homini, diæcesis aliene, Clericalem præsumat conferre tonsuram: nec etiam conjugato, nisi volenti religionem intrare, aut ad sacros ordines promoveri: prout est Sacris Canonibus definitum. Qui vero contra fecerit (ut in eo, in quo peccaverit, puniatur) per unum annum, à collatione Clericalis tonsuræ duntaxat, noverit se suspensum.

ARTICULUS III.

Quis Episcopus censeatur proprius ad conferendos Ordines?

2123. CUM nemo jure communi, & ordinario ad ordines promoveri possit, nisi à proprio Episcopo, quaritur, quis in ordine ad hunc effectum censeatur proprius Episcopus? Resp. ex c. cum nullus h. t. in 6. quod ille, qui est Episcopus in loco, vel tui originis, vel tui domicilij, vel beneficij, quod obtines; hæc tamen intelligendo juxta dicendas limitationes ex constitutione Innocentij XI. incip. Speculatores domus Israël, publicatâ Romanæ 1694. 6. Novembr. qua plura declarantur, & præscribuntur pro tollendis abusibus, & fraudibus circa ordinationes alienorum subditorum.

§. I.

De Episcopo proprio ratione originis.

2124. ANtequam resolvamus quæstionem, qui Episcopus censeatur jure proprius

ad conferendos, & recipiendos Ordines ab illo, propter multa, ut constabit ex dicendis, præmittenda est constitutio Innocentij XI. incip. Speculatores domus Israël, publicatâ Romæ 6. Novembr. 1694. ab Archiepiscopo Salisburgensi acceptata, missaq. ad suos Suffraganeos, cujus synospin in seq. referemus.

In §. Speculatores, qui est primus, dicit, quod statim in principio sui Pontificatûs concluderit secum, ad sacra ministeria non admittere, nisi eos, qui digni possint dominica Sacramenta tractare, ac edificare cunctos, fidei scientiâ, & operum disciplinâ; in §. sanè 2. quod ex hoc sibi ultro proposuerit, severiorem quandam rationem in concedendis indultis, fuscipiendi sacros Ordines, extra tempora, & interstitijs ad id designatus, non servatis. In §. ceterum per ea 3. quod si tamen aliquando in prædictis, ex certis tantum, ac magis rationabilibus causis dispensaverit, per ejusmodi indulta, nullo modo velit intelligi relaxata Tridentini decrera, de non ordinandis ad patrimonij titulum, nisi illis, quos Episcopi pro necessitate, vel commoditate suarum Ecclesiarum assumendos judicaverint, nec etiam ad hujusmodi indulta exequenda, Episcopos ipsos arctare.

In §. omnes insuper 4. hortatur, & seridè monitos vult omnes, cujuscunque tandem gradus, ordinis, & dignitatis fuerint, quibus à Sede Apostolica, Ordines extra tempora conferendi, vel alijs, ut illos sic conferre valeant, indulgendi, potestas fieri consuevit, ut præscriptos sibi desuper, in suis quique facultatibus terminos, religiosè custodiant, nec eos ullatenus transgrediantur, ullius consuetudinis, vel exempli prætextu. In §. verum 5. habet, quod, quò magis curam in prædicta, intendit, hoc majori dolore, ex querelis ad se delatis, intelligat, aliquos, qui Clericales Ordines sibi à proprijs Episcopis negatos, seu quos ob impedimenta Canonica sibi ab illis negandos timent, sine literis dimissorijs, & commendatijs suorum Ordinariorum, imò sæpe inscijs, sæpe etiam invitis illis, sub minus legitimis, imò quæstivis titulis beneficij Ecclesiastici, originis, domicilij, familiaritatis, ac continue Episcoporum commensalitaris, in sacrarum legum fraudem, & contemptum, illegitimè suscipere Ordines. In §. Hinc est 6.

ex dictis querelis se motum ait, suorum Prædecessorum, ac Conciliaribus constitutionibus, ac ordinationibus *contra male promoventes, & promotos editis inherendo*, easque, quantum opus est, & præsentibus non adversantur, innovando, de Consilio Cardinalium Tridentini Interpretum (qui omnia sua decreta, declarationes, & responsa super præmissis in particularibus casibus edita, ad præsentium limites reducenda esse consueverunt) *motu proprio, ex certa scientia, matura deliberatione, & de Apostolica potestatis plenitudine, ad decernenda, & declaranda sequentia processisse.*

2126. Primò igitur in §. *Nulli Episcopo*, decernit, ac declarat, *nulli Episcopo, vel loci Ordinario*, licet sit Cardinalis, *licere alienam*, seu sibi ratione originis, vel domicilij legitime contracti (sumendo nomen originis, vel domicilij juxta intelligentiam infra ponendam num. 2124. & 2135.) *non subditum, ad Clericalem tonsuram promovere, sub pretextu ullius beneficii Ecclesiastici*, vel statim eidem, ac tonsuram insignitus fuerit, conferendi; vel ad quod à Patrono jam præsentatus sit, ac nominatus, licet primum de novo ea lege fundatum sit, ut quis immediate post Clericalem characterem in eo instituat.

2127. Secundò in §. *Præterea*, quòd Clericus, à proprio Episcopo ad Clericalem tonsuram, vel minores Ordines legitime promotus, non possit ab alieno Episcopo *ad ultiores Ordines promoveri titulo alicujus beneficii in illius diœcesi obtenti*, nisi ante illorum susceptionem, à proprio Episcopo, *tam originis, quàm domicilij obtineat testimoniales literas* super suis natalibus, ætate, moribus, & vita, easque Episcopo ordinanti, in actis illius curiæ conservandas, exhibuerit.

2128. Tertio in §. *licet verò*, decernit, ac declarat, neminem *titulo beneficii, in aliena diœcesi obtenti*, in ordine ad effectum *suscipiendi Ordines ab illo diœcesano*, ejus jurisdictioni *subditum censi debere*, nisi illud beneficium sit ejus reditus, ut juxta synodalem taxam, vel ea deficiente, juxta morem originis, detractis oneribus, ad congruam vitæ sustentationem *per se sufficiat*, & *ab ordinando pacifice possideatur*, sublata quacunque facultate sup-

plendi per pingue patrimonium, quod fructibus illius beneficii deficeret.

Quartò in eodem §. Episcopum, in hoc prædicto casu, ordinantem, tam de prædictis testimonialibus literis, de quibus in §. *præterea*; quàm de redditibus illius beneficii expressum in consueta collatorum Ordinum attestatione *mentionem* facere teneri.

Quintò in §. *Ceterum subditus*, decernit, ac declarat, illum tantum *ad effectum suscipiendi Ordines*, censendum esse alicujus Episcopi *subditum ratione originis*, qui in talis Episcopi diœcesi naturaliter ortus, seu natus est, *non autem per accidens*, seu ex accidenti, occasione nimirum itineris, officij, legationis, mereaturæ, vel cujusvis alterius temporalis mortæ, seu permanentiæ ejus Patris in illo loco. Hinc, si quis in aliqua diœcesi solum ex accidenti natus, non haberet aliam originem naturalem, vult veram tantum, & naturalem Patris originem attendi. Si quis autem in eo loco, in quo, ex accidenti, natus est, tanto temporis spatio moram traxerit, ut potuerit ibidem Canonico aliquo impedimento irretiri, etiam ab Ordinario illius loci *litteras testimoniales*, ut supra in §. *præterea*, obtinere, easque Episcopo ordinanti per eum in collatorum Ordinū testimonio similiter recensendas, præsentare teneatur.

In §. *at si Pater*, decernit, ac declarat, si Pater ejus, qui ex accidente in aliquo loco natus est, tam diu, ac eo animo in illo loco moratus est, ut ibi verè domicilium contraxerit, tunc non originem, sed domicilium Patris legitime contractum, pro ordinatione talis filij attendendum esse.

In §. *subditus autem*, decernit, ac declarat, 7. ad effectum recipiendi Ordines, illum tantum censi debere *subditum domicilij*; 1. qui, licet alibi natus sit, tamen adeò stabiliter in aliquo loco illud constituit, ut vel per decennium in habitando; vel duplo majorem rerum suarum partem cum instructis ædibus in illum locum transferendo, ibique per aliquod considerabile tempus commorando, animum suum ibidem perpetuò commorandi, demonstraverit, & jurejurando affirmet, se verè, ac realiter, talem animum habere, idque in utroque casu.

§ *si quis tamen*, ulterius decernit §. eum, qui à propriæ originis loco in ea ætate discessit, qua potuit alicui Canonico impedimento obnoxius fieri, propriæ etiam Ordinarij originis suæ testimoniales literas (ut dictum est in §. *præterea*) teneri afferre, & expressam de illis, in literis Ordinum collatorum, mentionem faciendam esse.

§. *ad hæc*, decernit 9. quod nullus Episcopus familiarem suum, alienæ diocesis subditum, etiam ad primam tonsuram promovere, seu ordinare præsumat, nisi servatis testimonialibus literis (ut supra in §. *præterea*) à proprio originis, seu domicilij Prælato; 2. nisi talem familiarem per integrum, & completum triennium in suo actuali servitio, juxta præscriptum Concilij Tridentini *sess. 23. de reform. cap. 9.* secum retinuerit, ac *suis sumptibus* aluerit. 3. nisi beneficium, quod juxta modum in §. *licet verò*, præscriptum, ei sufficiat, cessante omni fraude *statim*, hoc est, *intra terminum unius mensis, à die factæ ordinationis reipsa illi conferatur*, facta simul expressa in collatorum Ordinum testimonio *mentionem familiaritatis, & literarum testimonialium ab ordinati Prælato originis, seu domicilij.*

§. *Porro*, decernit 10. quod quilibet Episcopus, suos *ratione originis*, vel *domicilij* Clericos, quomodocunque *ab alienis Episcopis*, quavis autoritate, etiam cum suis commendatis literis promotos, ad formam *Trid. sess. 14. de reform. cap. 3. examinare valeat* quoad scientiam; ac collatorum ipsis Ordinum testimonialibus literas, *gratis tamen*, recognoscere, ac diligenter perquirere, an hujus præsentis constitutionis forma sic adimpleta? assignato illis termino competente, ei magis bene viso, ad docendum de ejusmodi adimplemento. Si verò sic Ordinati, eo termino elapso, id minimè præstiterint, poterit eos à susceptorum Ordinum exercitio, quamdiu ei visum fuerit, suspendere, ac interdicerè, ne in Altari, aut in aliquo Ordine ministrent.

§. *Ita verò*, decernit 11. ut, si quid in præmissis, seu eorum aliquo, secus fiat, ordinans quidem *per annum*; ordinatus verò à *susceptorum executione*, quamdiu proprio Ordinatio videbitur expedire, eo

ipso suspensus sit, præter alias pœnas etiam gravioras, arbitrio Papæ infligendas.

Ad extremum auctoritatem, vel facultatem, hanc mentem suam, & constitutionem aliter judicandi, vel interpretandi, omnibus admitit, cujuscunque eminentiæ, & dignitatis, & secus factum irritum, ac inane decernit; non obstantibus quibuscunque sub qualicunque clausula; & statuit, ut hæc constitutio Romæ suis locis affixa, ac publicata, omnes & singulos, quos ea concernit, perinde arctet, ac afficiat, acsi unicuique eorum nominatim, & personaliter intimata fuisset.

Ex hoc colliges, illum Episcopum, in cuius diocesi quis natus est solum ex accidenti v. g. quia parentes ejus illuc venerunt solum causâ temporalis motû, negotij, mercaturæ &c. ad effectum conferendi Ordines non censeri Episcopum originis; sic Innocent XI. in *Constitutione*; *Speculatores*, §. *ceterum subditus*; excipe, nisi Pater, in tali loco, ex accidente nati, tamdiu, ac eo animo in eo loco moratus sit, ut ibi verè domicilium contraxerit. Sic Innocentius *cit. in §. at si Pater supr. in nu. 2129.* Si autem quæras, an quis ordinari possit ab Episcopo *paterne originis*, in cuius scilicet diocesi ipsius Parens naturaliter ortus est? Resp. posse, saltem si de filij origine constare non potest per *L. assumptio*, §. *filius*, ff. *ad municipalem*; non tamen, ad hunc effectum, sufficit avi origo, & aliorum ascendentium; ne procedamus usque ad Adam, nec origo Matris *L. 3. C. de municip. excipe 1.* nisi desit, aut non constet de origine Patris; Barbof. *de offic. Episc. allegat. 4. d. nu. 15.* excipe 2. nisi sit filius naturalis, & illegitimus; tunc enim non Patris, sed Matris origo inspicitur *L. 1. §. 9. ff. ad municipem.* Filius tamen legitimus per Principem, vel adoptivus, sequitur originem Patris, *gloss. in cit. L. 1. V. Parentibus.*

Præter hæc not. 1. *expositos*, quorum parentes ignorantur, ordinari posse ab Episcopo loci, in quo nati, vel etiam expositi sunt, quia censentur utriusque loci cives, & originarij; sic Barbofa *cit. n. 17. §. 37.* Not. 2. eos, qui nullius diocesis sunt, ordinari posse ab Episcopo viciniore, quem semel elegerunt; vel, de ipsius licentia,

1232.

1233.

111.

2134.

centia, ab alio; sic sacra Congregatio apud Piafecium *in praxi p.* 1. c. a. 2. Not. 3. *vagos* ordinandos esse ab Episcopo suæ, vel paternæ originis, si etiam Pater tempore natiuitatis ipsorum vagus fuit; si non possit constare de Patris origine (ut si & hujus parens tunc, quando iste natus est, vagus fuit) illi Episcopo censentur vagi tunc subjecti, in cuius diœcesi petunt Ordines; sic Tiberius *in instruct. ordinand.* c. 7. q. 47. Not. 4. Libertos, seu libertinos ordinari posse ab Episcopo, vel suæ propriæ originis, vel ab Episcopo originis suorum Patronorum, cum sequantur eorum, & non Patris originem, ut dicitur *cit. L. assumptio*, & tradit Barbofa *cit. nu.* 18. & 36.

§. II.

De proprio Episcopo ratione domicilij.

2135. **E** piscopus proprius *ratione domicilij* est, in cuius diœcesi aliquis sedem fixit animo ibi perpetuò manendi, nisi quid avocet, licet alibi natus sit, *L. Civiles Cod. de incolis, junct. gloss. v. Laicum.* Nam domicilium animò, & factò contrahitur, *L. domicilium, ff. ad municip. junct. gloss. v. factò.* Cæterum juxta novissimam constitutionem Innocentij XI. *§. subditus autem*, de qua à *num.* 2124. ad effectum recipiendi Ordines, ille tantum censi debet *subditus domicilij*, qui, licet alibi natus sit, tamen adeò stabiliter in aliquo loco illud constituit, ut vel per decennium in eo habitando; vel duplo majorem rerum suarum partem cum instructis ædibus, in illum locum transfereudo, ibique per aliquod considerabile tempus commorando, animum suum ibidem perpetuò commorandi demonstraverit, & jurejurando affirmet, se verè ac realiter, talem animum habere, idque in utroque casu; ut exposuimus *supr. num.* 2126.

2136. Not. autem 1. quòd filius, manens cum Patre, sortiatur domicilium Patris, si alibi domicilium, seu sedem non figat; cum etiam filiusfamilias *pubes*, domicilium sibi constituere possit, *L. Placet, 3. cum seq. ff. ad municip.* Not. 2. quòd filius non amittat domicilium Patris, discedendo ab isto, si retineat animum,

ad illum redeundi. Navarr. *lib. 1. Consil. 3. h. t.* Not. 3. non amitti domicilium *originis* per hoc, quòd quis alibi constituat sibi domicilium *habitationis*. Illud enim est immutabile, ac renuntiari non potest, *L. assumptio, cit. ff. ad municip. & L. origine, C. de municip.* Not. 4. ut quis mutet domicilium, non requiri licentiam Episcopi. *c. fin. de Paroch. & Abbas ibid. nu. 1.*

§. III.

De proprio Episcopo ratione Beneficij.

E piscopus proprius *ratione beneficij*, 2137. in ordine ad effectum ordinationis activæ, & passivæ, dicitur, in cuius diœcesi aliquis obtinet beneficium Ecclesiasticum, esto alibi habeat originem, vel domicilium. Dixi 1. beneficium *Ecclesiasticum*; quo nomine non venit prebenda temporalis, nec Capellania non collativa, etiam perpetua, nec etiam beneficium alicui concessum in commendam temporalem; sic Barbofa *cit. alleg.* 4. *num.* 50. nec beneficium *exemptum* ab omni jurisdictione Episcopi; quia sic ratione illius Episcopo subijci non potest; nec etiam pensio Ecclesiastica, *gloss. in c. 3. h. t. in 6. v. Ecclesiasticum*; excipe, nisi talis pensio constituta alicui sit in titulum beneficij, Vicariæ perpetuæ, vel commendæ; sic Layman *lib. tr. 2. cap. 18.* excipe 2. nisi beneficium sit ei concessum in commendam perpetuam, & utilitatem Commendatarij; sic Barbofa *loc. cit.*

Venit autem hoc loco nomine *beneficij*, 2138. vi cuius quis ad Ordines *subijcitur* Episcopo, etiam beneficium *manuale*; Rebuff. *in praxi benefic. tit. de Clericis, & à quibus, nu. 2.* secundo beneficium non exigens residentiam; Pirhing *hic num.* 34. tertio, esto illius beneficij præsentatio, institutio, vel collatio ad alium pertineat, modò quoad jura Episcopalia Episcopo, ejus titulo aliquem ordinanti, subjectum sit. Sic Barbofa *cit. nu. 52.* Addunt aliqui, etiamsi beneficium illud sit tenue, nec sufficiens ad congruam vitæ sustentationem; sic Barbofa *cit. nu. 44.* sed hoc non amplius procedit propter *cit. constitut.* Innocentij XI. ubi *§. licet verò*, decernit,